

Beolvadások és felvásárlások a műanyaggyártó és feldolgozó ágazatban

Az utóbbi években felgyorsult a műanyaggyártó ágazat konszolidációja: az elavult üzemek bezárása mellett új tulajdonosok mint befektetők jelentek meg, akik a versenyképesség érdekében az eddigieknél határozottabb stratégiát képviselnek. A Borsodchem tulajdonosi szerkezete is megváltozott. A műanyag-feldolgozó ágazatban elsősorban a „nagy halak” vásároltak fel kisebb cégeket.

Tárgyszavak: műanyag-gyártás; műanyag-feldolgozás; konszolidáció; versenyképesség.

A műanyaggyártó ágazat konszolidációja

Az európai műanyaggyártó ágazat konszolidációja az utóbbi három évben jelentősen felgyorsult. A vállalatok egyesítésének és felvásárlásának legfőbb célja a világpiacon versenyképes termelőegységek kialakítása és a feldolgozókkal szembeni határozottabb fellépés.

A nagy műanyag alapanyaggyártó vállalatok egyre elszántabban döntenek gazdaságtalanná váló üzletágaik felszámolásáról, és újrafogalmazzák stratégiájukat a versenyképes piaci lehetőségek érdekében.

Élve a 2007 elején még kedvező hitellehetőségek nyújtotta előnyökkel, magánkézben lévő befektető vállalatok bátran avatkoztak be a műanyagipari ágazat életébe.

A nagy tömegben műanyagokat gyártó európai vállalatok konszolidációjának motorja az Egyesült Királyságban tevékenykedő, magánkézben lévő **Ineos Group** áll. A csoport felvásárlások révén extenzív műanyagipari üzletágot alakított ki, és *jelenleg a világ harmadik legnagyobb független kémiai cége a BASF és a Dow mögött.*

A csoport 2005 októberében 7,4 milliárd EUR-ért megvásárolta a **BP Innovene** üzletágát, amely Európában és Észak-Amerikában működő kilenc termelőegységet foglal magában. Továbbá a **Nova Innovene BP** 50%-os részesedését a **Nova Chemicals** polisztírol üzletágában.

Közben az **Ineos Chlor Vinils** eladta a PVC (pasztázható PVC) üzletágát a magánkézben álló német **Vinolit** cégnek. Ezzel a *Vinolit 780 ezer tonnás kapacitásával megszilárdította vezető szerepét*

2007 májusában az Ineos 670 millió EUR-ért megvásárolta a **Norsk Hydro** PVC üzletágát, a **Hydro Polimers**-t, ezzel javítva pozícióját a klór, a műanyagok és a

kompaundok piacán. *Végső soron az Ineos 1,4 millió tonnás PVC kapacitása az európai PVC piac vezető erejévé vált.*

2007. június elején az Ineos 290 millió EUR-ért megvásárolta a **Borealis** norvégiai polipropilén és kis sűrűségű polietilén üzletágát, valamint a **Noretyil** gáz krakkolójának további 50%-át, és ezzel a lépéssel 100%-os tulajdonosa lett a Norsk Hydro PVC üzletágának is, melynek 50%-át már korábban megvásárolta. Az üzlet révén az Ineos egy lépéssel közelebb került az északnyugat-európai etilénhálózat integrációjának megvalósításához.

A csoport további jelentős lépése volt, hogy 2007 júniusában a **Lanxess**-től 35 millió EUR-ért megvásárolta a **Lustran Polymers** ABS üzletágának 51%-át is. A szerződés a későbbiekben a cég teljes felvásárlására is lehetőséget kínál. Az üzlet révén az Ineos termelési rendszerben integrálhatja az akrilnitril, a butadién és a sztírol gyártó tevékenységét és ez előnyös helyzetet teremthet sztíroltermékeinek piaca számára.

A *PET piac* konszolidációjának motorja a spanyol **La Seda Barcelona**. A cég korábban megvásárolta az olasz **Selenis Italian**-t, amely magában foglalta a görög **Voloa** PET kapacitását is. 2006-ban az **Advensa** PET üzletágának megvásárlásával tovább növelte piaci részesedését, melyet megerősített, hogy ennek révén hozzájutott az Egyesült Királyságban, Törökországban és Romániában e műanyag előállításán túlmenően, előformát, PTA-t gyártó kapacitásokhoz is. A lépések elősegítik a La Seda vertikális koncentrációját, kiegészítve a cég Tarragonában működő MEG gyártását. 2007 elején 50 millió EUR-ért megvette az **Eastman Chemical Company**-tól San Roque-ben működő gyárát is. Ezzel a lépéssel a *La Seda 1 millió tonnára növelte kapacitását, és az európai PET piacvezetője lett.*

A PET piac egyik európai szereplője, az Egyesült Királyságban működő **Sun European Partners** megvásárolta az amerikai **Wellman** céget, és ezzel tovább erősítette helyzetét a PET specialitások piacán.

A **Sabic** kilépett a petrokémiai piacról, 8,5 milliárd EUR-ért megvásárolta a **GE Plastics** műszaki műanyagokat gyártó üzletágát és ezzel hamarosan a világ legnagyobb polikarbonátgyártója lesz, mivel 2008-ban Al Jubailban befejeződik egy 260 ezer tonnás új gyár építése, ebben pedig a megvásárolt GE Plasticsnak 35%-os részesedése volt. A felvásárlás révén a Sabic számos más műszaki műanyagot gyártó kapacitás tulajdonosává is vált, és 2007 szeptemberétől a műszaki műanyagokat **Sabic Innovative Plastics** elnevezésű szervezetével hozza piacra.

A különlegesen magas műszaki tulajdonságokkal rendelkező műanyagok gyártóinak egyike a **Solvay**, 2005-ben megvásárolta az indiai poli(éter-ke-ton)-t gyártó **Gharda Chemicals** céget, és 2008-ra felépül új 500 tonnás üze-me. A *KetaSpira* és *AvaSpira* elnevezésű termékek tovább bővítik a **Solvay Advanced Polimers** különleges gyártmányainak választékát

Az olefinágazatban a **Basell** 2007 júliusában 14 milliárd EUR-ért megvásárolta a **Lyondell Chemicalt**, amelynek eredményeként 25 milliárd EUR-ot megközelítő éves forgalmával a világ vezető poliolefingyártó vállalkozásává lett. A cég augusztusban kinyilvánította vételi szándékát a **Shell** dél-franciaországi Berre-ben működő finomító-

jára, az üzlet realizálása várhatóan 2008-ban valósul meg. A két üzlet eredményeképpen javul a Basell vertikális integrációja.

Júliusban az amerikai **Apollo** magánbefektető cég a **Hexion Speciality Chemicals** érdekében 8 milliárd EUR-ért felvásárolta az ugyancsak amerikai **Huntsman** vegyipari csoportot. Az üzlet révén a **Hexion** az egész világon a különleges vegyipari termékek, pl. az epoxi piacán közel monopolhelyzetbe került.

A **Bayer MaterialScience** megvásárolta a tajvani **Ure-Tech** poliuretán üzletágát, és ezzel megerősítette pozícióját a **BASF** céggel szemben a poliuretánok piacán vívott küzdelemben.

A **Permira** 850 millió EUR-ért csaknem teljes tulajdont szerzett a *BorsodChem PVC és izocianát üzletágában*. A kelet-európai piacon a Permira az építőipari alkalmazásokban lát fantáziát.

Felvásárlások a műanyag-feldolgozó ágazatban

Az utóbbi években felvásárlások és bekebelezések nyomán a műanyag-feldolgozó ágazatban is erősödött a konszolidáció. Mind a szállítók, különösen az alapanyaggyártók, mind a vásárlók, a végső felhasználók és a márkatulajdonosok magatartása arra készíti a tulajdonosokat, hogy gazdasági erejüket növeljék, piaci szerepüket jól meghatározott célok érdekében összpontosítsák.

A csomagolási célú termékeket gyártó vállalatok függenek az alapanyaggyártóktól és a globális helyzetben lévő márkatulajdonosoktól, ezért magától értetődő, hogy ennek az ágazatnak vállalatai részéről tapasztalható a legnagyobb aktivitás a felvásárlások és egyesülések tekintetében.

Az angliai **Rexam** 2007 közepén 1,3 Mrd EUR-ért felvásárolta az **Owens Illinois** műanyag-csomagolási üzletágát, amelynek Észak-Amerikában, Mexikóban, Brazíliában, Szingapúrban, Malajziában és *Magyarországon is* vannak termelő leányvállalatai.

Az Angliában bejegyzett **RPC** csoport, a merev falú csomagolóeszközök legnagyobb gyártója Európában, 2007 júniusában 2,98 millió EUR-rt megvásárolta a szlovák **DM Plast**-ot, melynek közép-európai leányvállalatai fröccsöntéssel és hő-formázással gyógyászati és kozmetikai termékek csomagolására gyártanak eszközöket. Közülük az **RPC Bebo Polska** megerősítette helyzetét a módosított atmoszférájú csomagolóeszközök (MAP) piacán, amikor felvásárolta a rivális lengyel **4You Signalt**. Ez a vállalat főképp konfekcionáló és friss ételeket csomagoló vállalatok részére gyárt hőformázott fedeleket és tálcákat. Az RPC 2007-ben megvásárolta az amerikai **Crown Risdon** kozmetikai csomagolóeszközöket gyártó vállalat francia és olasz leányvállalatait is.

A fröccsöntött és fűvott csomagolóeszközöket gyártó norvég **Polimoon** megvásárolta a fröccsöntéssel, nyújtással és fűvással kozmetikai csomagoló szereket gyártó francia **Decoplast**-ot.

Az év egyik legmeglepőbb eseménye volt, hogy az **Amcor** PET palack gyártó vállalatát 425 millió EUR-ért eladta a **LA Seda de Barcelona**-nak. Az Amcor ennek révén a hajlékony csomagolóeszközök piacán kívánja helyzetét erősíteni.

Az angliai **Charterhouse Development Capital** 2004-ben felvásárolta a francia **Autobar Packaging** csomagolóipari csoportot, amelyet 2007-ben egyik leányvállalatának közreműködésével az amerikai **Sun Capital Partners** befektető cég kebelezett be. Az Autobar csoportnak hét európai országban 15 telephelye van, ahol számos csomagolóanyagot és csomagolószeret gyártanak, többek között fröccsöntött és hőformázott kupakokat és tálcákat, raklapburkoló, valamint nyomtatott zsugorfóliákat.

Az **Oaktree** magas hozzáadott értékű termékeinek választékbővítése, költség-szerkezetének hatékonyságjavítása és nemzetközi megítélésének javítása érdekében megvásárolta a fóliát és hajlékony csomagolószeret gyártó német **Nordenia International** vállalatot.

A Nordenia viszont azóta kivásárolta a **Malaysian Nordenia-Thong Fook** közös vállalatnak a társtulajdonos kezében lévő 50%-át. A Nordenia ezzel is kifejezte szándékát, hogy minden kedvező lehetőséget, melyet az ázsiai piac kínál, ki akar aknázni.

Az év folyamán a **Burgers Apeldoorn** átvette a Nordenia Hollandiában működő hordtáskát, ajándékok csomagolására és a konfekcióipar részére gyártott fóliákat előállító üzemét, amelyet a Nordenia le akart állítani.

A dán **Superfos** 27 millió EUR-ért megvásárolta a főképp tubusokat és dobozokat gyártó svéd **Mipac** fröccsöntő céget, mely különösen a fagylaltok és jégkrémek csomagolásában szerzett hírnevet.

A **Blackstone Capital** befektető csoport egyik vállalata, a **Gerresheimer Group** megvásárolta családi tulajdonban működő **Wilden Group** céget, és **Gerresheimer Wilden AG** néven tovább működteti. *Az új cégnek három divíziója van: Tubular Glass, Moulded Glass és Plastic Systems.* Az új szervezet kialakítása előtt a Gerresheimer bliszter csomagolófóliákat gyártott, a Wilden többek között autóipari alkatrészeket és gyógyászati rendszereket gyártott.

A Németországban bejegyzett és Európa legnagyobb, fedeleket és kupakokat gyártó **Bericap** a partnervállalat **Essel Propacktól** megvásárolta a résztulajdonában lévő **Bericap India Private** 50,1%-át.

A *csőgyártó szektorban* az Európában vezető **Wavin**, a gyorsan bővülő skandináv piac meghódítása érdekében megvásárolta a telefonkábel-csatornákat gyártó norvég **Polyfemos** céget.

2007 áprilisában a **Solvay** és a **Wienerberger** közös tulajdonában működő **Pipelife** megvásárolt egy ír, meleg- és hidegvíz csővezetékeket, fittingeket, valamint fűtőrendszereket gyártó vállalatot. *A Pipelife továbbá a Panonnplasttól megszerezte a társtulajdonában álló Pannonpipe 50%-át, és ezzel a cég kizárólagos tulajdonosa lett.* Az üzlet magában foglalta a Pannonpipe romániai leányvállalatának megszerzését is.

A francia, főképp autóalkatrészeket és hulladékszállító tartályokat gyártó **Plastic Omnium** 2006-ban megvásárolta az **Inopart** céget, amely holding tulajdonosa az üvegszállal erősített poliészter autóalkatrészeket gyártó **Inoplastnak**. A Plastic Omnium a háztartási szemétygyűjtő eszközöket és fém tartályokat gyártó **Sulo Environment Technology** megvásárlásával másik fő profilját erősítette az európai piacokon.

A **Linpac Group** lemondva az autóalkatrész-gyártás fejlesztéséről, az anyagmozgatás terén jelentős **Myers Industries** megszerzésével megerősítette a csomagolás

terén kifejtett tevékenységét. A felvásárolt vállalat a többutas csomagolóeszközök, tartályok, rakodólapok, továbbá műanyag anyagmozgatási raktározási rendszerek terén tölt be vezető szerepet.

Összeállította: Dr. Szabó Ferenc

Platt, D.: M&As reshape the resins sector. = European Plastics News, 34. k. 8. sz. 2007. p. 43–44.

Platt, D.: Changing face of European converting. = European Plastics News, 34. k. 9. sz. 2007. p. 36–37.

MŰANYAG ÉS GUMI	
a Gépipari Tudományos Egyesület, a Magyar Kémikusok Egyesülete és a magyar műanyag- és gumiipari vállalatok havi műszaki folyóirata	
2007. november: K'2007 DÜSSELDORF: műanyag-feldolgozás	2007. december: K'2007 DÜSSELDORF – csomagolótechnikák
<p><i>Dr. Macskási L.: K'2007 – Csináljunk üzletet az elképzeléseinkből II. Vásári tapasztalatok Gyimesi Gy-né, Dr. Macskási L.: BASF innovációk II. Rendszerek és víziók: az autóülésektől az orvostechnikáig</i></p> <p><i>India – a műanyagtermékek új globális központja</i></p> <p><i>Bregar, B.: 100 éves a bakelit</i></p> <p><i>Új vizsgálati módszerek a műanyag- és gumiiparban – a térhálósűrűség meghatározása NMR technikával</i></p> <p><i>Pálfalvi A.: Polimer alkatrész nemlineáris végeelem-analízise</i></p> <p><i>Állandó rovatok: gumiipari hírek; iparjogvédelmi hírek; kiállítások, konferenciák; műanyagipari újdonságok; műanyagipari hírek, zöld szemmel a nagyvilágban.</i></p>	<p><i>Dr. Macskási L.: K'2007 – Csináljunk üzletet az elképzeléseinkből III. „Műanyaggal lehet” különkiállítás</i></p> <p><i>Tábi, T.: K'2007 – Csináljunk üzletet az elképzeléseinkből IV. Interjúk magyar cégek vezetőivel Gyimesi Gy-né, Dr. Macskási L.: BASF innovációk III. Csomagolás és dizájn</i></p> <p><i>Buzási L-né: A műanyag csomagolóanyag-gyártás helyzete Magyarországon</i></p> <p><i>Dr. Lehoczki L.: Műanyagok a gyógyszer-csomagolásban</i></p> <p><i>Dr. Orbán S.: Csehország műanyagipara</i></p> <p><i>Állandó rovatok: iparjogvédelmi hírek; kiállítások, konferenciák; könyvismertetés; műanyagipari újdonságok; műanyagipari hírek, vállalati hírek.</i></p>
<p>Szerkesztőség: 1371 Budapest, Pf. 433. Telefon: +36 1 201-7818, 201-7580 Fax: +36 1 202-0252</p>	